

## Karta przedmiotu

|                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------|--------------------------------------|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| Nazwa i kod przedmiotu                   | Językoznawstwo kognitywne - wykład I, PG_00188693                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Kierunek studiów                         | Filologia angielska (O)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Data rozpoczęcia studiów                 | październik 2026 r.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                           | Rok akademicki realizacji przedmiotu |                        | 2026/2027                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Poziom kształcenia                       | II stopnia                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                           | Grupa zajęć                          |                        | Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów<br>Grupa zajęć fakultatywnych<br>Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki |                       |       |
| Forma studiów                            | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | Sposób realizacji                    |                        | na uczelni                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Rok studiów                              | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Język wykładowy                      |                        | angielski                                                                                                                                                                                                            |                       |       |
| Semestr studiów                          | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                           | Liczba punktów ECTS                  |                        | 1.0                                                                                                                                                                                                                  |                       |       |
| Profil kształcenia                       | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                           | Forma zaliczenia                     |                        | zaliczenie                                                                                                                                                                                                           |                       |       |
| Jednostka prowadząca                     | Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Anglistyki i Amerykanistyki -> Zakład Językoznawstwa Korpusowego i Glottodydaktyki                                                                                                                                                                                                                                        |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców) | Odpowiedzialny za przedmiot                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           | dr Joanna Redzimska                  |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
|                                          | Prowadzący zajęcia z przedmiotu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Formy zajęć                              | Forma zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Wykład                                                    | Ćwiczenia                            | Laboratorium           | Projekt                                                                                                                                                                                                              | Seminarium            | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 15.0                                                      | 0.0                                  | 0.0                    | 0.0                                                                                                                                                                                                                  | 0.0                   | 15    |
|                                          | W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |
| Aktywność studenta i liczba godzin pracy | Aktywność studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów |                                      | Udział w konsultacjach |                                                                                                                                                                                                                      | Praca własna studenta | RAZEM |
|                                          | Liczba godzin pracy studenta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 15                                                        |                                      | 1.0                    |                                                                                                                                                                                                                      | 9.0                   | 25    |
| Cel przedmiotu                           | Celem przedmiotu jest przekazanie studentom wiedzy na temat cech oraz sposobu funkcjonowania języka naturalnego, który opiera się na mentalnym modelu świata konstruowanym za pomocą ludzkiego aparatu poznawczego, a także ukazanie kluczowych różnic między takim językiem a językiem rozumianym jako system oparty na zasadach i regułach gramatyki generatywnej. |                                                           |                                      |                        |                                                                                                                                                                                                                      |                       |       |

|                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                       |                                        |
|---------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Efekty uczenia się przedmiotu                                 | Efekt kierunkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Efekt z przedmiotu                                                                                                                                                    | Sposób weryfikacji i oceny efektu      |
|                                                               | [FAMU2_W05] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności mającą zastosowanie w badaniach nad językiem angielskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowaną terminologię z zakresu językoznawstwa kognitywnego.                                                                  | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | [FAMU2_W03] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu anglistycznego językoznawstwa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Zna i rozumie w pogłębionym stopniu zaawansowane metodologie badań oraz teorie z zakresu językoznawstwa kognitywnego.                                                 | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | [FAMU2_W07] Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa, w tym w szczególności dotyczącą badań nad językiem angielskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Zna i rozumie w pogłębionym stopniu wybrane zagadnienia stanowiące zaawansowaną wiedzę szczegółową z zakresu językoznawstwa kognitywnego.                             | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | [FAMU2_W09] Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe językoznawstwa, w szczególności w odniesieniu badań nad językiem angielskim.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Zna i rozumie główne tendencje rozwojowe językoznawstwa kognitywnego.                                                                                                 | [SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | [FAMU2_K01] Jest gotowa do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności, w szczególności z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz języka angielskiego.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Jest gotów do krytycznej oceny zakresu posiadanej przez siebie wiedzy i umiejętności z zakresu językoznawstwa kognitywnego.                                           | [SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
| Treści przedmiotu                                             | [FAMU2_U06] Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy specjalistyczne z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, również posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Potrafi komunikować się ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców na tematy z zakresu językoznawstwa kognitywnego posługując się zaawansowaną terminologią specjalistyczną. | [SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny |
|                                                               | Kategorie świata a kategorie umysłu i języka: teorie epistemologiczne i ich wpływ na sposób pojmowania przedmiotu badań językoznawczych Kategorie realne a kategorie mentalne i nominalne. Model kategorii obiektywnej jako podstawa zbyt uproszczonego i niepełnego obrazu języka naturalnego i jego funkcji. Model kategorii naturalnej opartej na podobieństwie rodzinnym oraz fenomeny prototypów i podstawowego poziomu kategoryzacji Znaki reprezentujące sposoby obrazowania; indeksowe (w tym deiktyczne), ikonczne i arbitralne. Znaki o charakterze leksykalnym i gramatycznym (konstrukcje). Konceptualistyczna teoria znaczenia językowego. Strategie poznawcze: pojmowanie świata poprzez metaforę i metonimię. Leksykologia w ujęciu kognitywnym. Jednostki symboliczne: wyidealizowane modele kognitywne jako koncepcje stanowiące treść semantyczną leksemów. Relacje międzyleksykalne: synonimia, antonimia, hipero- i hiponimia. Pojęcie domen kognitywnych jako części składowych koncepcji (modeli) reprezentowanych przez leksemy Polisemia w ujęciu kognitywnym: znaczenie prototypowe, elaboracje, ekstensje metaforyczne Składnia: kategorie formalne (części mowy) i ich motywacja koncepcyjna. Konstrukcje gramatyczne jako jednostki symboliczne; pojęcie figury i tła. Określanie formy przez znaczenie (ikonczność struktur odzwierciedlających sposoby obrazowania). Kontekst i jego aspekty (fizyczny, językowy, mentalny) jako nieodłączny czynnik determinujący znaczenie wypowiedzi w języku naturalnym. |                                                                                                                                                                       |                                        |
|                                                               | wybranie specjalności językoznawczej                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                       |                                        |
|                                                               | znajomość języka angielskiego na poziomie C1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                       |                                        |
|                                                               | <b>OBECNOŚĆ NA WSZYSTKICH ZAJĘCIACH JEST OBOWIĄZKOWA, O ILE OSOBA STUDIUJĄCA NIE UZYSKA ZGODY DZIEKANA NA STUDIOWANIE WEDŁUG INDYWIDUALNEJ ORGANIZACJI STUDIÓW.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                       |                                        |
|                                                               | <b>WARUNKIEM PODEJŚCIA DO EGZAMINU/ ZALICZENIA Z WYKŁADU JEST ZALICZENIE ĆWICZEŃ.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                       |                                        |
| Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się | Sposób oceniania (składowe)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Próg zaliczeniowy                                                                                                                                                     | Składowa oceny końcowej                |
|                                                               | test/ egzamin ustny lub pisemny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 51.0%                                                                                                                                                                 | 100.0%                                 |

|                                                                         |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------|----------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zalecana lista lektur                                                   | Podstawowa lista lektur    | <p>Evans, Vyvyan and Melanie Green. 2006. Cognitive Linguistics. An Introduction. Edinburgh: Edinburgh University Press.</p> <p>Johnson, Mark. and George Lakoff. 1980. Metaphors We Live by. Chicago: Chicago University Press.</p> <p>Lakoff, George. 1991. "Metaphor and War: The Metaphor System Used to Justify War in the Gulf". Peace Research 23-2/3: 25-32.</p> <p>Radden, Günter and René Dirven. 2007. Cognitive English Grammar. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins. Selected chapters.</p> <p>Tabakowska, Elżbieta (red.) 2001. Kognitywne podstawy języka i językoznawstwa. Kraków: Universitas Wybrane rozdziały.</p> <p>Ungerer, Friedrich i Hans-Jörg Schmid. 1996. An Introduction to Cognitive Linguistics. London: Longman.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|                                                                         | Uzupełniająca lista lektur | <p>Evans, Vyvyan. 2007. A Glossary of Cognitive Linguistics. Edinburgh: Edinburgh University Press.</p> <p>Grice, H. Paul. 1975. "Logic and Conversation." In: Cole, Peter and Jerry L. Morgan, (eds). 1975. Syntax and Semantics, Vol. 3: Speech Acts. New York: Academic Press. 4158.</p> <p>Johnson, Mark. 1990. The Body in the Mind: The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Kövecses, Zoltán and Günther Radden. 1998. Metonymy: Developing a cognitive linguistic view. Cognitive Linguistics 9- 1: 37-77.</p> <p>Kövecses, Zoltán. 2009. Metaphor. A Practical Introduction. Oxford: Oxford University Press.</p> <p>Lakoff, George. 1987. Women, Fire, and Dangerous Things: What Categories Reveal About the Mind. Chicago: The University of Chicago Press.</p> <p>Wierzbicka, Anna. 1984. "Cups and mugs: Lexicography and conceptual analysis", Australian Journal of Linguistics, 4:2, 205-255, DOI: 10.1080/07268608408599326 (To link to this article: <a href="https://doi.org/10.1080/07268608408599326">https://doi.org/10.1080/07268608408599326</a>).</p> <p>Wierzbicka, Anna. 1985. Lexicography and Conceptual Analysis. Karoma: the University of Michigan. Selected chapters.</p> |
|                                                                         | Adresy eZasobów            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Przykładowe zagadnienia/<br>przykładowe pytania/<br>realizowane zadania |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Praktyki zawodowe<br>w ramach przedmiotu                                | Nie dotyczy                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.